

نعمت جوانی و دانشجویی باید آینه دار جمال مُنعم باشد نه حجاب او

آیت الله جوادی آملی جوانی و دانشجویی را از نعمت‌های مهم خداوند می‌داند که هم می‌تواند حجاب چهره منعم باشد و هم می‌تواند آینه دار جمال مُنعم باشد.

آیت الله جوادی آملی جوانی و دانشجویی را از نعمت‌های مهم خداوند می‌داند که هم می‌تواند حجاب چهره منعم باشد و هم می‌تواند آینه دار جمال مُنعم باشد.

به گزارش خبرگزاری مهر، بهار جوانی چون بحر آرام نیست، بلکه چونان نهر نا آرام است. اشتیاق به مبدأ هستی شیدائی ویژه‌ای دارد که جزر و مدّ آن همواره هم‌اورد می‌طلبد و رهایی از سیطره آن بدون اعتصام به قرآن و عترت(ع) ممکن نیست.

آن چه عناصر محوری نجات همگان، مخصوصاً دانشگاهیان عزیز را تأمین می‌کند، اندیشه صائب و انگیزه صالح است، هرچند مدّعیان طالح، طغوا را در کسوت تقوا و بی‌بندوباری را در جامه آزادی و بیگانگی را در جام یگانگی ارائه می‌نمایند، لیکن فرزندگان جامعه، به ویژه شما، جعفر طرار را از جعفر طیار تشخیص می‌دهید. زیرا تقوایی‌پیشگان در پرتو لطف ممتاز خدا از فروغ فرق بین حق و باطل برخوردارند؛ (یا ایها الذین ءامنوا اِن تَتَّقُوا اللَّهَ یَجْعَلْ لَکُمْ فِرْقَاناً...).

مطالب فوق بخشی از حسن ارادت و منظومه فکری علامه جوادی آملی نسبت به دانشجویان عزیز و متدین میهن اسلامی است که در مناسبت‌های مختلف بیان شده است.

شانزدهم آذر ماه که در تقویم رسمی ما به نام روز دانشجو مزین شده است را بهانه‌ای هر چه بیشتر این قشر مهم با آراء و افکار صاحب تفسیر تسنیم در نظر گرفتیم که در ذیل با جمع بندی و اقتباس از چند پیام استاد از نظر می‌گذرانیم:

وی در پیامی به دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی، رسالت رهبران فکری اعم از حوزویان و دانشگاهیان را ایمان به خداوند و سود رساندن به بندگان خدا قلمداد کرده و مرقوم داشت: رسالت رهبران فکری اعم از حوزویان و دانشگاهیان در صیانت هویت جامعه از استحاله است و ساز و کار آن در پیوند منضوّد با خدا به نام ایمان جامع و کامل و ارتباط معقول با بندگان خدا به نام خدمت با محبت و محنت بی‌منت است. رسول اکرم اسلام (ص) چنین فرمود: حَصْلَتَان لَیْسَ فَوْقَهُمَا مِنْ الْبِرِّ شَیْءٌ الْإِیْمَانُ بِاللّهِ وَالتَّقَعُّ لِعِبَادِ اللَّهِ؛ دو صفت برجسته است که هیچ کار نیکی برتر از آن‌ها نیست؛ یکی ایمان به خداوند و دیگری سود رساندن به بندگان خدا.

وی در پیام دیگری به مناسبت همایش دانشجویی در مشهد مقدس با عنایت به فضای دانشجویی، کسب دانش شهودی و علم حصولی را مد نظر قرار داده و معرفت انسان را مهم‌ترین اصل در این راستا برشمرده و آورده است: آن چه مربوط به فضای دانشجویی است، باید عنایت شود که اگر دانش شهودی که اصل همه دانش‌هاست، حاصل نشد، حدّ اقل در علم حصولی کوشا و دقیق باشیم و چون ثمره تمام علوم تأمین زندگی سعادت‌مندانه جامعه انسانی است، مهم‌ترین اصل در این راستا معرفت انسان است.

مرجع جهان تشیع معتقد است که جام جهان نمای انسان همان روح منسوب به خداست و هویت انسان را همان اضافه اشراقی او به خداوند تشکیل می‌دهد.

وی می‌نویسد: جام جهان نمای انسان همان روح منسوب به خداست؛ (ونفخت فیه من روحی) که گرایش به کمال او زمینه عشق به عبادت خدا را فراهم می‌سازد و گریز از نقص و تهّب و غارت او، مایه جهاد اصغر و اوسط و اکبر را مهیا می‌سازد که از این دو بال جذب صادق و دفاع حق، به تولی و تبری تعبیر می‌شود.

هویت انسان را همان اضافه اشراقی او به خداوند تشکیل می‌دهد که در قرآن کریم از آن با اضافه روح به یای متکلم یاد شد و چنین آمد: «مِنْ رُّوحِی»، و تنها جمال و جلال بشر مرهون صیانت همین پیوند تشریفی است و هیچ نیازی به آرایش و پیرایش مادی نیست.

وی جوانی و دانشجویی را از نعمت‌های مهم خداوند دانسته که هم می‌تواند حجاب چهره منعم باشد و هم می‌تواند آینه دار جمال مُنعم باشد و نسبت به استفاده درست از این نعمت ابراز داشت: هر نعمتی که نصیب انسان می‌شود، هم می‌تواند حجاب باشد، هم آئینه. اگر نعمت انسان متنعم را به خود مشغول کرد و او را از یاد ولی نعمت غافل نمود و لذت زودگذر تنعم

مانع تذکر مُنعم شد، در این حال حجاب خواهد بود، و اگر نعمت، انسان متنعّم را در حال بهره وری از آن، متذکر ولی نعمت نمود و به یادش آورد که باید به شکرانه انعام الاهی از لحاظ عقیده موخّد بود و از جهت عمل، بهره حلال بود در این حال آینه خواهد بود نه حجاب.

جوانی و دانشجویی، هر دو از نعمت‌های مهم خداوند است هم می‌توانند حجاب چهره منعم یا به تعبیر رسا، حجاب دیده متنعّم باشند تا خدا را ببینند و هم می‌توانند آینه دار جمال مُنعم باشد تا ولی نعمت خود را در مرآتِ شباب و علم ببینند.

متنعّمان جهان، به ویژه دانشجویان جوان، چند گروه اند؛ گروهی محجوب جوانی و مستور دانشجویی اند و از شهود و دیدار از منعم غافل و از یاد ولی نعمت ذاهل اند، چنین گروهی، فقط هنگام رفع حجاب و کنار رفتن پرده غفلت، به یاد منعم متذکر می‌شوند. این‌که هنگام زوال نعمت سلامتی و مانند آن، نیایش و تضرّع پدید می‌آید، برای آن است که با برطرف شدن حجاب، آن چه در زیر آن یا در پشت آن مستور بود، مشهور می‌شود.

گروهی آینه دار جوانی و دانشجویی اند تا در این مرآت، چهره دلپذیر مُنعم را بنگرند و همراه به یاد و نام او به سر برند و این نعمت را پاس دارند و در راه رضای او صرف کنند. این گروه گرچه غافل نیستند، ولی عاقل‌اند نه شاهد؛ اینان عکس مُنعم را در آینه نعمت می‌نگرند و اهل استدلال و فکرند، نه اهل شهود و ذکر. زیرا از مرآت غیر از ارائه صورت کاری ساخته نیست، لذا نه پشت خود را نشان می‌دهد و نه خود مُنعم را، بلکه فقط عکس او را از يك طرف ارائه می‌نماید.

گروهی جوانی و دانشجویی را چون شیشه شفاف در برابر دیدگان خود قرار می‌دهند تا پشت شیشه که پشتوانه نعمت و پشتیبان مُتنعم است؛ یعنی خود مُنعم را مشاهده کنند، نه عکس او را. این گروه صائِد سامی، اهل بصر و ذکرند که برتر از اهل نظر و فکر خواهند بود.

چنین متنعّم شاهی کاملاً می‌یابد که خدای سبحان را بی‌پرده، آینه، شیشه... نمی‌توان دید و اگر خدا بخواهد بدون پرده در سلسله جبال ستر تجلی نماید، متلاشی می‌شوند. (فلما تجلّی ربّه للجبل جعله دکا).

چنین جوان خاشع و دانشجوی فاضلی چون به محبوب خود نائل آمد، می‌آرمد، زیرا بی‌تابی و اضطراب و تجّحّ به جناح‌ها و تعلق به تعیین‌ها و تسمّی به اسامی گونه‌گون، در اثر گم کردن مطلوب یا گم‌شدن در طلب است؛ اگر کسی گوهری را گم کند. با اضطراب بالا و پایین، چپ و راست، جلو و دنبال را می‌کاود، ولی با پیدا کردن آن گوهر کم‌یاب، می‌آرمد. تنها اضطراب‌ها در اثر ندیدن و نرسیدن به مطلوب ذاتی است، وگرنه طمأنینه به جای دلهره و آرامش به جای تشویش می‌نشیند. پیام قرآن کریم در این باره چنین است: (ألا بذكر الله تطمئنّ القلوب)؛ فقط به یاد خدا دل‌ها آرام می‌شود. زیرا او محبوب واقعی و مطلوب حقیقی است.

دانشجویان عزیز، فقط با کسی پیوند اعتقادی برقرار کنید که در عین نزاهت از تزمّن و برائت از تمکن و قداست از توجّه، در هر زمان و هر مکان و هر جهت حضور دارد. برای تحکیم ارتباط با چنین موجودی، یعنی ذات اقدس خدای سبحان، طیران از زمان و زمین و جهت لازم است و چنین پروازی از باز مردارخوار بر نمی‌آید.